

Chucheláček 2004/2

Právě jsme se stali svědky historické události - vstupu naší republiky do Evropské unie. Každý z nás by měl mít pocit hrdosti z návratu do Evropy a zároveň odhodlání stát se užitečnou součástí celé evropské rodiny ...

Zpráva o činnosti rady obce Chuchelna

Vážení čtenáři, od posledního veřejného zasedání obecního zastupitelstva se rada obce sešla celkem pětkrát a na nedostatek problémů k řešení si rozhodně nemohla stěžovat.

Na svém jednání dne 2. března se rada zabývala stížností paní Ivy Skrbkové na obtěžování potulujícími se psy paní Charouzkové. Původní záměr vybudovat pro tyto psy oplocení rada obce zamítla, protože není jistota, že by paní Charouzková psy skutečně držela za plotem a bylo by to zbytečné plýtvání obecními penězi. Rada obce uložila starostovi, aby záležitost projednal s městem Semily a využil smlouvy s městskou policií k odchytu těchto toulavých psů.

Projednali jsme záměr Městské knihovny v Semilech, která hodlá vydat knihu při příležitosti 70. narozenin paní režisérky Věry Šimkové - Plívové a rada schválila příspěvek na vydání této publikace ve výši 5.000,- Kč.

Starosta seznámil radu obce s probíhajícím stavebním řízením na telekomunikační stožár pro Eurotel na Kamínce, které spěje k vydání stavebního povolení a brzké době se naši občané dočkají lepšího pokrytí území obce signálem tohoto operátora.

Ustanovili jsme komisi pro výběrové řízení na dodavatele stavby rekonstrukce víceúčelového hřiště, která firmu vybrala ve středu 17. 3. ve 14.00 hodin. Zabývali jsme se i druhou etapou výstavby sportovního areálu, neboť nám byly předběžně přislíbeny další finanční prostředky. Jakmile budou pozemky převedeny na obec, budou zadány projektové práce. Součástí této 2. etapy bude i rekonstrukce septiku, který již po léta neplní správně svoji funkci.

29. jednání rady obce dne 16. března jsme uskutečnili jako výjezdní do Turnova. Cestou jsme projednali úklid mantinelů z kluziště, což provedla naše parta a zároveň jsme dohodli, že tyto mantinely budou nabídnuty našim hasičům, aby si je mohli ještě odprodat. Prohlédli jsme si víceúčelové hřiště u gymnázia v Turnově, seznámili jsme se s jeho provozem a zjistili jsme, že se budeme muset zabývat dočasným náhradním řešením šaten, WC a sprch, protože tuto oblast má řešit až 3. etapa výstavby sportovního areálu.

Dne 29. března jsme schválili novou dohodu o placení neinvestičních nákladů na žáky dojíždějící do semilských škol. Projednali jsme žádost firmy Tarmac Severokámen, a. s., o souhlas s plánem likvidace v dobývacím prostoru Chuchelna I. Rada nedoporučila starostovi udělit souhlas, dokud nebudou provedena vypořádání s poškozenými rodinami Maruškových a Vaníčkových a pokud nebudou lépe zajištěny lomové stěny v utlumeném dobývacím prostoru proti pádu z jejich hran.

Stanovili jsme výběrovou komisi na výběrové řízení pro přijetí úvěru - komisi jsme sestavili z členů rady obce. Protože se přihlásila jen jedna banka ze tří oslovených - ČSOB, a.s., u které má obec svůj hlavní účet, neměla komise složitou práci a rozhodla se přijmout nabídku s pevnou úrokovou sazbou ve výši 4,78 % p.a.

Znovu jsme se zabývali pořadníkem na přidělení obecního bytu a sestavili jsme jej takto:

- 1) pí Jaroslava Lichtenbergová
- 2) Martin a Gabriela Babkovi
- 3) Václav a Jana Bímonovi

Do pracovní party místo schváleného pana Miroslava Strnada, který mezitím nastoupil do jiného zaměstnání, rada obce schválila přijmout pana Bořivoje Szábu se zkušební dobou v délce dvou měsíců a na dobu určitou do 30. 6. 2004. Pracovní parta plní úkoly uložené radou obce, starostou, ale rádi uvítáme reálné náměty od našich občanů.

Rada zhodnotila stav vozovky ze Semil přes Chuchelnu do Záhoří jako katastrofální a uložila starostovi odeslat kritický dopis panu radnímu pro dopravu v Libereckém kraji Ing. Machovi.

Zabývali jsme se stavem provozu na místní komunikaci Sídliště, kde mnozí občané jezdí velmi

rychle a bezohledně. Starosta informoval radu obce, že předložil odboru dopravy MěÚ Semily návrh na řešení třemi zpomalovacími pásy, jedním zrcadlem a dopravním značením s omezením rychlosti a tonáže. Ve vyjádření odboru dopravy, které musíme respektovat, je schválen pouze jeden zpomalovací pruh a jedno zrcadlo. Protože obec letos získala grant od Libereckého kraje a má přislíbenou pomoc i od našich podnikatelů ze Sídliště, bude uvedená komunikace alespoň v tomto rozsahu zabezpečena. Rada obce znovu vyzývá občany, aby po místních komunikacích, zvláště na těch, které jsme opatřili novým povrchem, jezdili opatrně, aby nedošlo ke zranění hlavně našich dětí, ale i ostatních účastníků silničního provozu.

Na jednání 20. dubna jsme projednali dopis pana ředitele Základní školy a Mateřské školy v Chuchelně ohledně problémů s přechodem tohoto zařízení na právní subjektivitu a rozhodli o objednání auditu na tuto příspěvkovou organizaci. Zastupitelé budou na zasedání dne 27. května s novou koncepcí školy seznámeni.

Pracovníci Ministerstva vnitra napadli naši vyhlášku č. 2/2003 o chovu domácích zvířat téměř ve všech bodech s tím, že tato vyhláška opakuje znění zákonů, zejména zákon o obcích a veterinární zákon. Ve zdůvodnění je uvedeno, že za očkování psů se zodpovídá majitel veterinární správě a únik zvířat ne veřejná prostranství řeší pověřený úřad Semily. Rada obce proto doporučuje vyhlášku č. 2/2003 zrušit a zároveň vyzvala starostu obce, aby v těchto případech požádal o řešení příslušné státní orgány.

Rada obce projednala zápis kontrolního výboru, který upozornil na nedostatek ve vybavení obecního úřadu hasicími prostředky a oznamuje, že provede kontrolu výběru dodavatele stavby víceúčelového hřiště. Rada obce pověřila starostu, aby zajistil odpovídající protipožární vybavení budovy obecního úřadu.

Na 32. schůzi rady dne 4. května jsme nejprve projednali žádost majitelů domů čp. 33 na Lhotě ohledně vypořádání místních komunikací. Komunikace od bývalé garáže ČSAD na Bačově kolem Vajsových a Bičíkových až k domu paní Horčičkové a pana Goddefroye je v soukromém vlastnictví a část cesty není ani zamapována. Starosta seznámil radu obce se svou snahou dovést zúčastněné strany k dohodě, která by vedla k odkoupení cesty obcí a následně by mohla být provedena její rekonstrukce. K takové dohodě však zatím nedošlo, proto rada obce po prohlídce skutečného stavu na místě doporučí zastupitelstvu obce provést výměnu pozemků tak, že část cesty, která je v současnosti zakreslena pod stávající stavbou domu čp. 33 bude vyměněna za pozemek, který majitelé domu čp. 33 vytýčí, uvalčují a osejí travou pro pěší a cyklistickou turistiku. Tento záměr členové zastupitelstva obdrží před veřejným zasedáním.

Ačkoliv nám Krajský úřad schválil vyhlášku č. 3/2003 o místním poplatku ze psů, pracovníci Ministerstva vnitra ji opět napadli. Protože nám opravdu není jasné, který výklad je pro nás závazný, rada obce rozhodla výhrady Ministerstva vnitra zatím ignorovat (ať se oba úřady dohodnou mezi sebou) a ponechat vyhlášku v platnosti v celém rozsahu. Výhrada se netýká výše poplatku, ale způsobu nakládání s registrační známkou.

Projednali jsme i postup Veterinární správy ohledně očkování psů u paní Charouzkové, která sice stanovila majitelce pokutu, ale dále není v silách tohoto orgánu očkování psů skutečně zajistit. Konstatovali jsme, že ani pokuta, i kdyby byla zaplacená, nic neřeší a naši občané budou nadále ohrožováni neočkovanými psy. Po písemném vyjádření Veterinární správy rada pověřila starostu odvolat se k vyššímu orgánu.

Starosta uvědomil radu obce o tom, že bylo zahájeno výběrové řízení na dodavatele stavby 2. etapy rekonstrukce sportovního areálu - tj. koupaliště. Rada obce stanovila výběrovou komisi ve složení: předseda Miroslav Strnad, členové Ivo Vrabc, Ing. Ondřej Zummer (za projektanta), Ing. Jaroslav Pelant (předseda stavební komise) a zástupce TJ Sokol Chuchelna. Předpokládáme, že výběrové řízení bude ukončeno v červenci 2004 a stavba bude zahájena ihned po Novém roce tak, aby 10. července 2005 mohla být předána do užívání.

Rada obce se seznámila se stavem převodu pozemku od paní Kadlecové, kde vznikly ještě drobné problémy. Rada obce pověřila starostu obce, aby naposled některé pozměňovací návrhy akceptoval, ale pokud ani potom nebude vše jednoznačně vyřízeno, aby začal hledat jiné řešení, které by se bez těchto pozemků obešlo. Jedná se zejména o výstavbu hasičského cvičiště a

propojení víceúčelového hřiště s koupalištěm.

Vážení občané, seznámili jsme vás s tím, co rada obce v poslední době řeší a zveme vás srdečně na veřejné zasedání, kde se o těchto problémech můžete dozvědět další podrobnosti neboť se jimi jistě bude zabývat zastupitelstvo obce.

Rada obce

Stručná informace k volbám do Evropského parlamentu

Ve dnech 11. a 12. června 2004 se uskuteční pro nás první volby do Evropského parlamentu. V pátek 11. 6. se bude hlasovat od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu 12. 6. se bude hlasovat od 8.00 do 14.00 hodin. Volební okrsky jsou opět dva, tak jak jsme zvyklí při všech ostatních volbách, případně referendech. Ve volební místnosti okrsku č. 1 - v zasedací místnosti Obecního úřadu bude zasedat nejméně pětičlenná komise, zapisovatelkou byla jmenována paní Ivana Heřmanová, ve volební místnosti okrsku č. 2 - ve spolkové místnosti hasičské zbrojnice na Komárově bude působit komise nejméně čtyřčlenná, zapisovatelkou byla jmenována paní Radoslava Dostrašilová.

Občané, kteří budou chtít volit na voličský průkaz v jiném volebním okrsku, musejí svou žádost doručit nejpozději do čtvrtka 27. 5. 2004 do 16.00 hodin. Nejpozději v úterý 8. 6. 2004 obdrží voliči, zapsaní ve stálém seznamu voličů v obci Chuchelna, hlasovací lístky na adresu trvalého pobytu.

Důležitá informace pro zemědělce

Novela zákona o zemědělství, která vyšla 14. ledna t. r. pod číslem 85/2004 Sb. stanovila přísnější podmínky pro podnikání v zemědělství a to hlavně s ohledem na očekávané zvýšení dotací. Platnost tohoto zákona je se vstupem do EU, to je od 1. května 2004.

Uvedená novela stanovuje, podobně jako při získávání živnostenských listů, požadavky na odbornou způsobilost a bezúhonnost. Dále určuje, že evidence zemědělských podnikatelů a to fyzických i právnických povedou pouze pověřené obce třetího stupně a nikoliv všechny obce jako dosud.

Pro zemědělské podnikatele, fyzické osoby, kteří již jsou registrováni jako "Samostatně hospodařící rolníci" (podle zákona č. 105/1990 Sb.), stanovuje lhůtu jednoho roku, během které je podnikatel povinen se dostavit na živnostenský úřad pověřené obce dle místa podnikání (nebo sídla právnické osoby) a zaevidovat se, jinak její oprávnění zaniká. Pokud tuto povinnost evidence ve lhůtě jednoho roku splní, tak je stanoveno přechodné období 5 roků, kdy může dále podnikat na základě původní registrace dle zákona 105/1990 Sb.

Současné podnikající právnické osoby byly zapsány pouze v obchodním rejstříku a povinnost se nově zaregistrovat se jich též týká. Vzhledem k tomu, že dle právního výkladu se na ně roční přechodná lhůta nevztahuje, měli by tak učinit již v průběhu května t. r.

Nově se registrující zemědělský podnikatel po 1. květnu t. r. musí již před zahájením podnikání splňovat všechny stanovené podmínky: věk 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost (rejstřík trestů) a odbornou způsobilost. Ta spočívá ve vyučení v zemědělském učebním oboru nebo zemědělské střední škole, dále vysoké škole zemědělské nebo minimálně 150-ti hodinový rekvalifikační kurz v akreditovaném vzdělávacím středisku. Odbornou způsobilost lze též splnit prokázáním zemědělské praxe minimálně 5 roků.

U právnické osoby musí všechny výše uvedené podmínky včetně odborné způsobilosti splňovat její odpovědný zástupce.

Po splnění všech uvedených podmínek při podání žádosti, vydá do 30 dnů živnostenský úřad pověřené obce zemědělským podnikatelům "osvědčení".

Nově bylo do zemědělské výroby zařazeno i hospodaření v lesích a vodních plochách, přičemž se

nejedná o vlastníka lesa, který běžným způsobem obhospodařuje svůj majetek.

Ing. Jan Martinec, vedoucí živnostenského úřadu v Semilech, tel. 481663365, e-mail: zu@mu.semily.cz

INFORMACE K PŘEKRAČOVÁNÍ STÁTNÍCH HRANIC PO VSTUPU ČR DO EU

Dnem 1. května 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. Tímto okamžikem došlo k určitým změnám i v režimu překračování státních hranic.

Momentem vstupu ČR do EU končí na státních hranicích pravidelné celní kontroly. Tyto celní kontroly budou zachovány výhradně na mezinárodních letištích, protože naše republika má hranice pouze s členskými zeměmi Společenství.

V této souvislosti je třeba zmínit fakt, že přistoupením ČR k EU dojde ke snadnějšímu překračování státní hranice na hraničních přechodech a bude usnadněna hospodářská spolupráce a dovoz zboží, které bude v celním režimu volného oběhu v zemích Společenství. V ČR již za takto dovezené zboží k neobchodním účelům clo ani DPH nebudou vybírány.

Na druhé straně je nutné zdůraznit, že dnem 1. 5. 2004 nekončí činnost cizinecké a pohraniční policie na státních hranicích a hraničních přechodech.

Dnem vstupu ČR do EU se na státních hranicích zavádí režim dočasných vnějších hranic, což v praxi znamená:

- policejní kontroly na hraničních přechodech
- ochrana zelené hranice
- překračování SH jen na místech k tomu určených, tj. hraniční přechody a turistické stezky.

Česká republika se připravuje na to, že by kontroly na hranicích se SRN a Rakouskem byly zrušeny 1. 1. 2006 po odsouhlasení Radou Evropy. V případě Slovenské republiky a Polska to znamená zrušení kontrol k 1. 1. 2006, pokud o to také požádají ke stejnému datu jako ČR. V opačném případě to bude znamenat zrušení kontrol na státní hranici se SRN a Rakouskem a na hranicích se Slovenskem a Polskem ponechání kontrol i nadále.

Co výše uvedené znamená pro občana ČR:

- 1. 5. 2004 Česká republika vstoupila do Evropské unie a od toho okamžiku se neprovádějí celní kontroly, toto však neplatí pro kontrolu osob.:

- česká a saská hraniční policie bude na hranici nadále provádět bezpečnostní kontroly osob a vozidel,

- k přechodu státní hranice musí mít občan vždy s sebou potřebné doklady - pro občany vstup do EU neznámá, že budou moci překračovat hranice libovolně. I nadále musí při překračování státní hranice využít hraniční přechod nebo turistickou stezku. Jako cestovní doklad mohou občané ČR v zemích EU využívat dva poslední typy občanských průkazů. Upozorňujeme ale na fakt, že rozhodně není dobré nevlastnit cestovní pas. Pouhý občanský průkaz totiž nestačí jako cestovní doklad do zemí mimo EU!

- usnadní se tak hraniční kontroly a zároveň se přispěje ke zkrácení čekací doby na státní hranici,

- volný průjezd přes státní hranici není možný, ale chceme se s pomocí cestující veřejnosti postarat o to, aby zdouhavé kontroly patřily již minulosti

- hraniční kontroly jsou důležitým přínosem v boji s přeshraniční kriminalitou a zajišťují jak bezpečnost obyvatel v příhraničí, tak i bezpečnost v silniční dopravě

- i po 1. 5. 2004 se budou tedy občané v příhraničí setkávat se společnými hlídkami policistů SCPP a BGS

Služba cizinecké a pohraniční policie děkuje občanům za pochopení a přeje příjemnou cestu přes státní hranice.

Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ústí nad Labem

Co se do knížky nevešlo (5)

Vážení čtenáři, dnes se scházíme nad rukopisem pana Hlouška naposled. Jeho Paměti zdaleka nekončí, ale do dalších kapitol nahlédneme až po pár létech, jsou ještě příliš čerstvé. Prozatím se vrátíme na počátek 20. století, tentokrát na Komárov. Vyprávějí, tak jako vždy, bratři Babkové:

Když už na Komárově nebylo co podpalovat - baráky byly veskrze pod tvrdou krytinou - přestaly od pojišťovny chodit korunky. Ale pojišťováci by rádi dělali další kšefty, měli z toho tučné provize. Začali vymýšlet jiné druhy pojištění - třeba povinné ručení, nebo vloupání, popřípadě úraz. Ale jakýpak povinný ručení na Komárově, pro koho a proč, vloupání - to je až k smíchu, na Komárově něco ukradnout - nábytek byl starý, pár peřin, nějaké nářadí, peníze žádný. Zbýl jen úraz. A nad tím se Komárováci zamysleli. Řekli si: děláme v těch pasekách, samej polom, v hospodářství různý vercajky, úraz může být jedna dvě. U piva v hospodě si to náležitě probrali a úrazové pojištění mělo ustláno. Skoro v každém baráku najednou hospodář pocíťoval, že by se mu mohlo něco nekalýho přihodit a jen pojistka by ho mohla ochránit od nejhorsího. Nechali si poslat všechny pojišťovací podmínky, aby měli jasno. Věděli, že to musí být napsáno akorát, nikde zbytečný slovíčko. Zjistili, co se proplácí při celkovém úrazu, při smrtelném úrazu, při ztrátě ruky pravé i levé, při ztrátě pěsti, vzali v úvahu každý jednotlivý prst a ještě podrobnějc každý článku zase u obou rukou, pak přišly na řadu nohy - celá, po koleno - no rozebrali tu lidskou kostru na kousičky. Potřebovali řádně vědět, jak se co oceňuje. Když to měli v hlavě srovnaný, tak do toho skočili.

Pojišťováci psali a psali, pojistky rostly, provize taky. Správní rada vyslovovala uznání za jejich obratnost a píli. Když nastal první úraz, likvidovali ho bez řeči a ještě poslali pojištěnci pěkný dopis, že ho litujou jak přišel při tý dřině na plahočině o prsty. Ale úrazy se množily, chudáci Komárováci, jako by je napadl zatracenej osud, neštěstí za neštěstím. Předtím, jak je čas dlouhej, nic, a teď najednou, prokristapána, tu dva, tu tři prsty, tam dokonce celá dlaň, jen palec zůstal. No tragédie za tragédií.

Sekali jsme dříví, sekýra se smekla a tu máš čerte kropáč, dva prsty a špička třetího mezi polínkami. Ach lidičky, co já si počnu, co řekne máma, lamentovali a naříkali.

A pojišťovna zase likvidovala a psala dopisy. Na Komárově zavládla zvláštní móda - ruce na šátcích, zafáčované prsty, ruka v sádře. Obličej je vážné, skoro velebné - politujte nás ubohé, koukejte na naše neštěstí - tak chodili, ale v duši měli spokojenost. Zasejc přišly do vsi hotové peníze, stokoruny šustily a v jarmárce pod talířem byl malý poklad. Když proběhlo prvních pár případů, tak si o nich pěkně pohromadě pohovořili, v tichu, uzavřeně, jen tak mezi sebou. - Víš Franto, bolelo to, setsakra, ani jsem si nemyslel, že mám takovou náuru, já myslel na dva prsty, ale vyšly tři, no co, už to zkouším, půjde to dělat bez nich docela dobře. Tak to probírali všichni a protože nebyli na krásu tak choulostiví, řekli si, že to docela ujde. Neuvažovali, že člověk nemá právo se mrzačit, viděli jen ty tisícovky, co přijdou a v díle pokračovali. Prsty se sekaly, jeden druhýmu ostrou sekýrkou, někdy se trefil drobet vedle. Doktorů už to znali, s postiženými nejednali moc v rukavičkách. A správní rada pojišťovny pojistky přestala vystavovat. Každý nový případ se přísně řešil, četníci, protokoly, svědci - ale Komárováci táhli za jeden provaz. Na ty nikdo nestačil.

Tak hoši, dneska jsem to vyprávění nějak přetáh, brácho dobrou noc a pěkně se vyspi a vy taky. Standa a Josef Babkovi uléhají a pan Hloušek pro dnešek zavírá zápisník.

Jaroslav Barták

DEN ZEMĚ A MY

Již řadu let se slaví 22. duben jako "Den Země". Iniciátoři této akce měli v úmyslu vyburcovat rozumné lidi k tomu, aby se zamysleli nad vzhledem krajiny, ve které žijí a alespoň jednou za rok udělali pro zlepšení regionu, co se dá a co je v jejich silách. Projevilo se to i v mottu expozice USA na stoleté výstavě v Praze, kde se objevila tato slova: Ochrana přírody není věcí obrovských průmyslových závodů, zemědělských podniků či jiných gigantů, ale souhrnem drobných činů

milionů lidí po celém světě.

Jsou to moudrá slova, jejichž význam jsem si znovu uvědomil v dubnu při velkém úklidu v Palackého sadech v Semilech, kde semilští skauti nasbírali 8 velkých pytlů odpadu, či při nedávném průjezdu obcí Bělá u Turnova. Tam dva muži šli podél silnice a sbírali rovněž odpad, který kazí vzhled naší krásné vlasti.

Stranou nezůstáváme ani my. Například žáci II. třídy (2. a 4. ročník) provedli úklid v blízkém okolí školy a posbírali 4 pytle odpadků, které se za rok nashromáždily na oblíbeném místě zvaném "V břízkách". Obecní úřad zajistil jejich odvoz. Podařilo se nám získat i menší finanční částku od Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor, kterou jsme podle projektu použili na výrobu a rozmístění umělých hnízdišť čmeláků a doupných ptáků v areálu obce a na Slapu. Z areálu bývalého lomu Slap - oblasti s provedenou rekultivací na les - byly odvezeny dva pytle odpadu a PET lahví. Není toho mnoho, ale můžeme říci - do akce DEN ZEMĚ jsme se aktivně z a p o j i l i !

PaedDr. Antonín Štěpánek ZŠ Chuchelna

Rozum a zkušenost do vzdělání nastupující generace

Vzdělání a školství v Čechách mělo od nepaměti vysokou úroveň a s cizími vzory musíme proto nakládat velmi uvážlivě. Vždyť např. podle amerických odborníků z Massachusetts University mají USA 50 mil. negramotných, což o něčem vypovídá. Naše školství si vysokou úroveň udržovalo prakticky za všech státních formací. Dnes k nám přicházejí různé varující signály, a to jak v souvislosti s přípravou tzv. Rámcových vzdělávacích programů (obsah a rozsah učiva, formy pedagogiky), tak také s organizačními a ekonomickými podmínkami jejich realizace. Nepřívětivě na ně reagují jak učitelští vzdělanci, tak i mladší kategorie tohoto oboru. Určitá negativa "novátorství" se dotýkají i naší základní školy, která byla nemalým nákladem rekonstruována v roce 1996.

Budova a zařízení nyní plně odpovídá "trojtřídce" dnešní doby: moderně vybavené prosvětlené učebny, mateřská školka, počítačová učebna, funkční zázemí a příslušenství včetně kuchyně a jídelen. Dohromady, spolu s graduovaným pedagogickým sborem vytvářejí rodinné milieu, které dětem, zvláště nejmenším, dobře vyhovuje. Prima! Jenže ministerstvo školství (MŠMT) si umanulo, že každá třída musí mít nejméně 17 žáků. Jako by šlo o počty nosnic na 1 m² ve slepičárně nebo o počet dělníků na zautomatizované výrobní lince Pribináčků. Selským rozumem nepochopitelné! Starostové a školy žádají o výjimky, rodiče protestují. A "mrtvý brouk" vláda i sněmovna se nechá vláčet vulgárním trhem.

Obecná škola spolu s mateřinkou je velevýznamným zařízením, které připravuje populaci na reálný vstup do života a jejich vklad nás provází až do seniorského věku. Není to jen učivem, předanými znalostmi, ale také prostředím, ve kterém dané zařízení působí. A výhody školy ve vesnickém prostředí (na rozdíl od škol vyšších) jsou prokazatelné. Připomeňme si jen, kolik českých velikánů vyrostlo na základech, získaných ve školách v malých krkonošských vesnicích. Dochází zde k sepětí s přírodou, ke komunikaci s veřejností, setkáváme se zde s výraznými projevy sounáležitosti s rodištěm a domovem, s méně náročným rytmem povinností a radovánek atd. I to jsou důvody, pro které je nutné preferovat takové ekonomické kategorie jako je čas, kvalita, racionalita (s vyloučením nerozumné úspornosti), výsledky a méně již nezbytné náklady. Pro to všechno si nedovedu představit, že by naše škola z jakýchsi byrokratických důvodů zanikla a její poslání převzalo - i proti vůli občanů - sousední město.

Hlavním hlediskem současných úvah o školství jsou počty žáků a ekonomika jejich výuky - jako by to mělo přímou souvislost. V posledních letech se změnila rodinná podmínka a procházíme obdobím, ve kterém populační vývoj silně zaostává. Příčiny toho a východiska jsou známá a snažme se jejich dopad zmírnit. Např. některé naše rodiny přihlašují své ratolesti do základní školy ve městě. Nevím, co si od toho slibují a jestli si uvědomují úskalí, která to s sebou přináší. Není to jen doprava a s ní spojené časové ztráty (což limituje i účast v další školní průpravě), ale i hrozbu,

že takový sedmi - desetiletý potomek - dosud stále ještě bez potřebné míry rozumu a nepřipravený na různé svody, příliš brzy narazí. Jen připomenu záškoláctví, hrací automaty, rychlé občerstvovny bez i s alkoholem, nezřídka i číhivé drogy a nedejbože i pedofilie. Bez významu nejsou ani někdy ponižující sociální nerovnosti mezi školáky. Jsem přesvědčen, že základní stupeň vzdělání by mělo dítě absolvovat v prostředí, které důvěrně zná, kde má svou rodinu, kde průzkumy a sporty pořádá s kamarády nebo vystupuje na besídce, a kde mu na cestu do školy za doprovodu psíka radostně zpívá kos.

Stejně tak je nepochopitelné, že prvňáček z Klinkovic musí do školy vzdálené 3 - 4 km, když po můstku přes Javorník může být ve škole chuchelské za 5 minut. Při tom stejně tak Lhota, Komárov, Chuchelna, ale i Záhoří náleží geograficky do společného krajinného i ekonomického prostředí. Rozděluje je jen byrokraticky katastrální dělení. TO všechno by měli rodiče a hlavně úřady uvážit. Čas k zápisu do školy v Chuchelně ještě nevypršel.

A naše obecní zastupitelstvo by mělo vzít uvedené okolnosti v potaz a spolu s občany a s vedením školy se zasadit o průlom v současných experimentech, podmíněných zřejmě marnotratnou ekonomikou, a které někteří odborníci posuzují přímo jako destrukci školního systému. Fandím učitelům a učitelkám, kteří statečně bojují za respektování základních precedencí mateřských a základních škol. Ostatním doporučuji, aby se věnovali studiu díla J. A. Komenského a snažili se pochopit smysl jeho didaktiky. Pak se nebudeme handrkovat o režijní náklady vzdělání, ale s vervou se pustíme do hanebných úniků národního důchodu v podvodných "tunelech".

Jaroslav Bečka

"Kam jsme došli..."

Když se někdy probíráme příjmeními občanů Chuchelny, zjišťujeme, že jsou to vesměs jména česká a jen těžko lze určit jejich původ. Všimněme si, jak rozšířené je jméno Koucký (dříve Koutský), mnozí se proto rozlišují různými přídomky (Zahajský, Tatobská aj.). Je zajímavé, v jaké oblibě byla a jsou jména odvozená z ptačího slovníku: Bažant, Čížek, Holub, Kalousek, Skřivan, Stehlík, Strnad, Sůva nebo Vrabec. Je známo, že v prvním tisíciletí do Podkrkonoší přicházeli lidé - hlavně dřevorubci, horníci, skláři - nejen z Čech a Slezska, ale také až z Tyrol, Korutan a ze Štýrska. V našem kraji v různých dobách pobývali také Prusové, Švédí, Francouzi (vesměs válečníci), ale i Italové (při stavbě železnice 1858). Dalo by se očekávat, že jejich přítomnost výrazně ovlivní demografický vývoj zdejšího prostředí. Ale podle jmen se tak nestalo. Možné vysvětlení? Buďto ti cizinci nebyli tak přitažliví (navíc často byli nepřátelští) nebo naše děvčata tehdy neoplývala takovými půvaby jako ta dnešní. Nicméně některá příjmení původ v cizím jazyce mají.

Po prvních kolonistech postupně přišli a usadili se další. Osud je sem přivedl z různých příčin. Učaroval jim krásný kraj, zaujala je možnost podnikání a zaměstnání, možná i lacinější pozemky a grunty nebo jiné obecně příhodné podmínky. Jiného sem zlákal místní děvče nebo naopak jiný si k nám přivedl svou vyvolenou. Přirozeným vývojem však již některé rody a s nimi i jména zanikla, lidé se odstěhovali "za lepším" nebo prostě vymřeli po přeslici.

Všichni, ať jsme tu od včerejška nebo třeba už osmdesát let, ctíme Chuchelnu jako spolehlivý a přívětivý domov a vůbec nezáleží na tom, odkud a kdy k nám kdo přišel. Proto překvapují někteří rádoby "šprýmaři", kteří své nedávno přišedší sousedy zvou "naplaveninami". Jestlipak - a nemohu jinak - takoví vejhemové - si uvědomují, že tím dotčené občany hrubě urážejí a v podstatě je ze společenství vyrazují. To si však nikdo nezaslouží.

Jsem toho názoru, že ať ten, který absolvoval porodnici v Semilech, Příbrami, Hradci nebo v podobném zařízení na Slovensku či kdekoliv jinde a zabydlel se u nás, je pro mne váženým spoluobčanem. Míra vážnosti je však podmíněna jeho chováním a projevy. A není podstatné, jaké náboženství či politiku vyznává, jaké je národnosti, jeho majetkové postavení či kde se ten či onen narodil. Daleko přednější je, jak respektuje pravidla občanského soužití, zda pomáhá nezištně

sousedům a s nadhledem řeší běžné spornosti. Není od věci klást si i otázku, jak pečuje o výchovu svých dětí, zda přiloží ruku k společnému dílu nebo čím vyniká ve svém řemesle nebo povolání. Bez významu není ani to, jak svou účastí, náměty a aktivitou přispívá obecnímu zastupitelstvu při správě věcí veřejných.

Od Švédů jsme došli k nám domů a výše zmíněným vtipálkům doporučuji, aby šli do sebe.

Jaroslav Bečka

Kytička z kozákovských strání

Kozákovské stráně, plné, rozevřené,
štědré Boží dlaně, jen chvíli ještě stát,
tu krásu překrásného kraje
v každé roční době vyzpívat.

S pokorou kolem hledím,
tu krásu, tu krásu slovy nevypravím,
ty náš milovaný kraji, kde vřes,
mateřídouška a všechny květy tolik voní.

Kytičko z kozákovských strání,
ty krásný, Bohem požehnaný kraji,
láska a pokora, slova blízká
i vzdálená, tu vážnou, jindy jsou dojemná.

Domovino drahá, zbrouzdaná
tolika milníky životních cest,
nasloucháním ticha tolikera krás,
na zlatých strunách se chce zpovídat.

- - -

Svítá, nad horami svítá,
sluneční paprsky líbají
naši krásnou českou zem,
srdce v generacích bijí,
pod svatováclavským praporem.

František Menšík